Postarina plaćena u gotovom.

NOVA TRIBUNA

Godina VII | Pretplata mjesečno D 6.— Inozem. 10 Pojedini broj Din. 1.50 Čekovni račun br. 34,159 | Subota 1 jula 1939 | Rukopisi se ne vraćaju. Oglasi se računaju po tarifi. Plativo i utuživo u Šibeniku. | Br. 590

Oko sporazuma

(Napisao Ljubo D. Jurković)

Živimo u eri sporazuma.

Sve su se naše političke stranke izjasnile za sporazum.

Taj sporazum trebao bi da skine s dnevnoga reda t. zv. hrvatsko pitanje, — da jednom za svagda uredi odnose između Srba i Hrvata.

Sporazum zahtijeva naš unutrašnji jednako kao i naš vanjski položaj.

Prema tome, sporazum se ukazuje ne samo kao političko, nego i kao čisto državno pitanje prvoga reda.

I zaista. Oko pitanja sporazuma padaju i obrazuju se vlade. Oko sporazuma vode se opširne diskusije, polemike i pregovori. To je prva i glavna tema svih zborova i političkih konferencija.

Ukratko, — sporazum je postao parola dana cjelokupne naše javnosti.

I dok se svi izjašnjavaju za sporazum, oko sporazuma svađaju i mire, mnogi, da ne kažem većina, zapravo ni ne zna što se tom riječju pojmi, niti što se s tim sporazumom želi.

Uređenje odnosa između Srba i Hrvata — da budemo iskreni, — slično je uređenju odnosa između supružnika koji su se zavadili. Oni mogu svoje odnose urediti na dva načina:

1) ili da se sporazumno rastave »od stola i postelje«, odnosno potpuno razvedu, nekako na „prijateljski" način, ili

2) da nađu neki „modus vivendi" i da sporazumno urede produženje svog zajedničkog bračnog života, u nadi »da će se ljubav vremenom povratiti«.

To uporedenje, mu koliko nezgodno izgledalo, nametnuto nam je od onih političara koji sporazumu Srba i Hrvata daju smisao sličan »sporazumnoj rastavi« zavađenih supružnika.

Mnogi se upravo zbog toga i raduju i oduševljavaju za taj tako shvaćeni sporazum, dok se mi protiv tog i takovog sporazuma bunimo i odbacujemo ga.

Mi, naprotiv, sporazum shvatamo u drugom smislu, — u smislu traženja puta i načina sporazumnog preuređenja naše zajedničke države.

Sporazumom treba da naša država postane kompaktnija, uređenija, kako bi se u njoj svi bolje osjećali i srećnije i bratski živjeli.

Takav sporazum treba da oduševi sve one rodoljube koji su ovu državu željeli, koji su je svojom krvlju stvarali, radili i žrtvovali se za nju.

Mi vjerujemo da se jedino na takvom sporazumu sada radi, pa ne razumijemo koji pravi Jugosloven može biti protiv takovog sporazuma.

Međutim pristalice onog prvog shvatanja sporazuma najodlučnije odbijaju ovo naše shvatanje sporazuma i smatraju ga čak izdajstvom njihove »svete narodne stvari«.

Među protivnicima sporazuma kako ga mi shvatamo najgrlatiji su oni koji ovu državu nisu nikad ni sanjali i koji za nju nikakovu žrtvu nisu podnijeli.

Da ne bi bilo zbrke u pojmovima, nepotrebne svađe i razočaranja, trebalo bi da se narodu »toči čisto vino«, da bi svak mogao zauzeti određen stav prema sporazumu, jer će se tek tada vidjeti ko je za, a ko protiv sporazuma.

Ljubljana 26 VI 1939.

Gospodin i seljak

Prigodom govora održanih pri pogrebu zaslužnog nacionalnog, kulturnog i političkog velikana Jovana M. Jovanovića, održali su govore i dvojica Hrvata, jedan gospodin, dr. Sigismund Čajkovac, i jedan seljak, književnik Pavao Miškina; prvi se je oprostio sa velikim pokojnikom u ime vođe dr Vlatka Mačeka i u ime HSS, a drugi u ime Hrvatske seljačke stranke. (v. »Politika« od 23 juna o. g.)

Gospodin, dr Čajkovac, kao Hrvat, naglasio je nekoliko puta, što zvuči kao antiteza, a da istakne: kao da je sasvim neko drugi hrvatski narod, a neko drugi — srpski narod. Isto je tako mogao govoriti gosp. Čajkovac, da bude, recimo, govorio usred Pešte o kojem velikanu mađarskog naroda, koji nema ništa zajedničkog sa Hrvatima. Valjda je htio upravo tu, usred Beograda, da dadne podršku onoj, toliko reklamiranoj teoriji nekih zagrebačkih novina, da više uopće nema na svijetu bratskih naroda!

Seljak i književnik, P. Miškina, i ako nije gospodin po odijelu i po doktorskoj tituli, u svome je govoru podvukao bratstvo seljaka srpskoga i hrvatskoga. Daroviti seljak Miškina, osim što u svojoj krvi i duši osjeća bratstvo prema bratu Srbinu, znao je da kad govori usred Beograda hrvatski — da će ga svaki Srbin razumjeti i ako Srbin nazivlje jezik kojim zbori - srpskim, a Miškina ga nazivlje hrvatskim.

Pa zar nemaju pravo oni koji kažu: Davno bi se hrvatski i srpski seljaci sporazumjeli da se ne budu gospoda umiješala!

No gospodin doktor pošao je malo dalje što je, u najmanju ruku, u onoj svetoj i pobožnoj prigodi sasvim deplasirano. On je rekao da je Vidovdanski ustav bio nametan (nametnut?) hrvatskom narodu i da je značio gaženje riječi dane Krfskom deklaracijom. Zar to nije izrabljivanje pogrebnog pieteta u neko političko provociranje?

Mi bismo samo zamolili g. dr Čajkovca, da kaže zašto je on onda, kada je bio pok. Stjepan Radić ministar prosvjete, primio se časti da bude pomoćnik ministru prosvjete? Je li onda smatrao Ustav kao »nametan« hrvatskom narodu? Zašto se onda nije bunio, kao sada, protiv »gaženja riječi dane u Krfskoj deklaraciji?« Zar gospodin Čajkovac hoće da sebi i svojem hrvatskom narodu olakša namet Ustava time, što taj Ustav daje mu mogućnost da piše Čitanke za sve razrede osnovnih škola? Bar sastavljanje »Čitanka« i njihovo raspačavanje štiti i omogućuje i taj blaženi Vidovdanski ustav, pa je li on, i u tom pogledu, ikome nametnut? Je li taj namet donio štete gospodinu doktoru?

Gosp. govornik rekao je nešto što nam je nejasno, pa bi trebalo da to on sam protumači: što znače ove njegove riječi »Koliko Hrvati i Srbi po svojem sporazumu budu imali snage kod međašnih kamenova ove države prema tuđinu, toliko će nas tuđin uvažavati — prezirati ili poštivati.«

Najprije, g. Čajkovac kao i mnogi njegovi istomišljenici, ne mogu nikada i nikako da izgovore pravo ime našoj državi. Oni dosljedno govore i pišu »ova država«, a, Bože zakloni, izgovoriti — Jugoslavija! A ljudi Božji, htjeli vi ili ne htjeli, Jugoslavija je ime službeno, od cijelog svijeta priznato »ovoj državi«, pa ga i vi priznajete, samo nećete da ga izgovorite! Zašto i kome za volju? Je li tu kakova fonetička, psihološka ili politička zapreka?

Ne razumijemo nikako »snagu kod međašnih kamenova«, dakako, »ove države«! Ako su ti »kamenovi« simbolično ime za naše državne granice Jugoslavije, onda neće ta da odlučuje snaga samih Srba i Hrvata, već snaga, zapravo, sloga i bratstvo i Slovenaca i Hrvata i Srba, dakle, svih — Jugoslovena! Što se pak tiče izričaja »po svojem sporazumu«, mi mislimo ovo: Od god. 1918, kada se braća Srbi, Hrvati i Slovenci oslobodiše i ujediniše u Jugoslaviji i priznadoše za svoja zakonita dinastiju Karađorđeviće, otada svi smo se sporazumjeli: da ćemo svoje granice, svoje države Jugoslavije, svom svojom snagom braniti, bilo protiv koga ko htjedne u njih da dirne. Mi smo uvjereni da ta »snaga kod međašnih kamenova« postoji kod svih Hrvata, Slovenaca i Srba. Tu snagu, ako — Bože sačuvaj — ona već ne postoji, neće nam je nikakov »sporazum« — sutra ili prekosutra udijeliti!

Ta dva govora dvojice Hrvata pri pogrebu brata Srbina, koji je Hrvate uvijek priznavao svojom braćom, razlikuju se u tome što govor Hrvata, seljaka, priznaje Srbina bratom, a govor Hrvata, gospodina, sasvim ograđuje hrvatski narod od srpskog naroda.

Kako bi pok. Stjepan Radić nazvao takvu gospodu?!

Dr M. P.

U stavu iščekivanja

U času kad se slavi 550 godišnjica početka mučne borbe i stradanja za oslobođenje i ujedinjenje Južnih Slavena, svaki istinski nacionalista mora poželjeti da Jugoslavija postane napokon prava majka i zaštitnica svih Srba, Hrvata i Slovenaca. Sjetivši se svih onih miliona junaka i mučenika, koji su pali za vrijeme zadnjeg petorjekovnog perioda naše krvave istorije, nemilosrdno se mora preći preko svih obzira i sitnih prepreka i poći stvarnom rješenju našeg unutrašnjeg položaja. Današnji nemogući odnos Srba i Hrvata ne smije, a i ne može, da ostane nepromijenjen, jer su Jugoslaviji, osobito u ovim trenucima, neophodno potrebite sve njene zdrave snage. Kroz ovo 20 godina slobode i samostalnosti, razumljivo je da se je, u prvom oduševljenju možda i nehtijući, potkrala koja pogreška, što je teško djelovalo na ponosne Hrvate, po tipičnom slavenskom karakteru.

Koliko u hrvatskim i srpskim krugovima postoji izvjesno razumijevanje i želja za sporazumom, najbolje se je vidjelo prigodom zagrebačkih pregovora, koje je cjelokupna naša javnost pozdravila sa jednakom pažnjom. U tim trenucima, kao rijetko kad, cijela naša štampa našla se je na istoj liniji i radosno pozdravila ovaj prvi korak na konsolidovanju naših prilika.

Trenutni zastoj još je više podigao interesovanje za sporazum, te su zato primljene sa zadovoljstvom posljednje izjave pretsjednika vlade i drugih članova njegova kabineta kao i dr. Vlat. Mačeka i njegovih saradnika da do sporazuma uskoro mora doći, jer, kako dr Maček kuže, zadovoljenje opravdanih zahtjeva Hrvata znači isto što i ojačanje Jugoslavije.

Cijela država nalazi se u stavu iščekivanja. A poglavito mi, jugoslovenski nacionalisti, očekujemo od pregovaraca, a naročito od pretsjednika vlade g. Dragiše Cvetkovića, koji je svojim muškim nastupom pokazao posjedovanje izuzetnog državničkog shvatanja, da na sveopće zadovoljstvo što prije riješe sve probleme budućeg uređenja Jugoslavije, zajedničke države Srba, Hrvata i Slovenaca.

*

Saznajemo da su pregovori nastavljeni, ali se ne vode u Zagrebu nego na jednom drugom mjestu. »Slovenec« piše: »Kažu da se našla nova forma za rješenje hrvatskog pitanja i da su se obje stranke sporazumjele o izmjeni nekih predloga, koje su, kako znamo, svojevremeno zajedno primili i potpisali g. Cvetković i dr Maček. Kažu da su te izmjene učinjene u saglasnosti obiju strana i da neće izazivati nikakve zapreke ni smetnje. Razgovori će se ovih dana nastaviti, ako se možda već nisu nastavili.«

Smrt dra M. Spaha



Prekjučer je nenadano preminuo u Beogradu ministar saobraćaja dr Mehmed Spaho.

Pa povratku iz Njemačke, ostao je nekoliko dana u Sarajevu da se odmori u krugu porodice. Vrativši se zatim u Beograd naglo je preminuo u hotelu »Srpski Kralj«, gdje je stalno boravio.

Pokojni dr Spaho svršio je u Beču pravne nauke. Kao tajnik sarajevske Trgovačko-obrtničke komore još prije rata bavio se gospodarskim i političkim pitanjima. Sudjelovao je u radu sarajevskog Narodnog vijeća i u prvoj bosanskoj zemaljskoj vladi poslije oslobođenja. Ušao je u prvu vladu Stojana Protića kao ministar šuma i ruda, i od tada je više puta bio ministar.

Osnovao je Jugoslovensku muslimansku organizaciju, kojoj je 1921 postao pretsjednik. Kao politička stranka JMO okupila je muslimane Hrvate i Srbe, sarađivala neko vrijeme sa opozicijom i radila na rješenju našeg unutrašnjeg pitanja.

Prema izjavi Pretsjednika kr. vlade g. Dragiše Cvetkovića, smrt dra Mehmeda Spahe je veliki gubitak za zemlju. Spaho je bio političar velikih koncepcija i državnik širokih vidika. - Lično i intelektualno on je nesumnjivo bio jedan od naših najvećih političara u Bosni i Hercegovini. Gubitak je vrlo velik. Smrću dra Spahe gubimo mnogo i u pogledu konsolidovanja općih prilika u zemlji.

Zaslužnom našem političaru ukazuje danas cijela zemlja dužnu počast.

„TVOKAPS"
Tvornička skladište kapa i šešira na veliko i na malo. — SPLIT (Filijala Šibenik)

Trgovina mode „a la ville de Paris"
Jakša Žuljević - Split
Specijalna prodaja muške pom. robe

Budžet penzionog fonda opć. službenika

Službeni Glasnik primorske banovine u svom broju od 2 juna tek. god. donio je budžet penzionog fonda općinskih službenika primorske banovine za godinu 1939-40. Ukupni prihodi fonda predviđeni su sa din. 5 269.719.28, a izjednačuju se sa tolikim iznosom rashoda.

Nećemo ovdje da se bavimo redovitim prihodima, koji obično podbacuju, uslijed nesređenih prilika općina, ali ne možemo da propustimo, a da se ne osvrnemo na stavke vanrednih prihoda i rashoda. U budžetu u aktivi nosi se stavka od din. 2.950.000 neuplaćenih doprinosa općina iz ranijih godina. Koliko će se od ovog potraživanja moći ujerati, to je veliko pitanje. Ako općine neprestano zaostaju u plaćanju tekućih doprinosa, ne znamo kako će moći platiti zaostatke?

Fakat je da zaostatci ličnih i porodičnih penzija iznose ništa manje nego 2.100.000 din., a pošto redovite penzije iznose godišnje 2.150.000 din., znači da je fond u zaostatku sa isplatama ličnih i porodičnih penzija za čitavu godinu dana.

Ako se dugu od 2.100.000 dinara zaostataka penzija pribroji još dug od 168.021 din. glavnici penzionog fonda i rezervni krediti od 794.297.58 din., vanredni rashodi dosižu ogromnu svotu od 3.062 319.28 din.

Bude li ovako išlo naprijed, općinskim penzionerima prijeti pogibelj da im se jednog dana obustavi sasvim isplata penzija. Za ove bijednike, od kojih mnogi danas ne nalaze kredita ni za suhi hljeb, ništa se ne preduzima, niko o njima ne vodi brigu.

Ovaj budžet najbolje dokazuje, koliko su objektivne i umjesne bile naše primjedbe i prigovori na gazdinstvo općina u primorskoj banovini, o kojem smo gazdinstvu iznijeli svoje poglede i ukazali na zlo člancima »Općinski budžeti.«

Strančarstvo i politiziranje toliko je uzelo maha da se na sve ostalo zaboravlja. Kada su se, pred tri godine, provodili općinski izbori u seoskim općinama, slušali smo od kandidata i njihovih korteša velika obećanja o redu, radu i štednji, ako pobjedi na izborima seljačka stranka. Mi smo sa velikom skepšom primali ova obećanja, a činjenice su nam dale pravo. Financijske prilike općina, umjesto da se popravljaju, iz dana u dan pogoršavaju se. Deficiti rastu, a dugovi se gomilaju. Kakovo se gazdinstvo vodi u općinama u primorskoj banovini, dosta je navesti činjenicu, da dok neuplaćeni iznosi doprinosa penzionom fondu iznose 2.900.000 din., nagrade u formi plate općinskim pretsjednicima, nagrade članovima općinske uprave i naknade odbornicima gutaju godišnje tri miliona dinara. Zakon o općinama ima načelni propis da je služba u općini počasna, a predviđa nagradu kao izuzetak (§ 75 stav 2 zakona). Nažalost izuzetak je postao pravilom.

Općine pri današnjem gazdinstvu ne odgovaraju i ne mogu da odgovaraju svojim komunalnim zadacima, pak je skrajnje vrijeme da se ovo nesređeno stanje popravi. Svakako svijest dužnosti i osjećaj pijeteta naročito nalažu da se preduzme sve što je moguće da općinski penzioneri i njihove porodice ne ostanu na putu bez hljeba i traže milostinju.

Nj. Vel. Kralj na ljetovanju

Nj. Vel. Kralj i Nj. Vel. Kraljica nalaze se već nekoliko dana na ljetovanju u dvorcu Miločer kraj Budve. U pratnji Nj. Vel. Kralja nalaze se i nekoliko njegovih školskih drugova s kojima On prolazi dane baveći se svim pomorskim športovima, kao i praveći izlete u bližu i dalju okolicu gdje ga narod oduševljeno dočekuje.

SVEČANOSTI U KR. PORODICI

Povodom rođendana Nj. Kr. Vis. Kraljevića Andreja i Nj. Kr. Vis. Kneževića Nikole održana su u Dvorskom hramu na Dedinju blagodarenja kojima je prisustvovala civilna i vojna kuća Nj. Vel. Kralja.

Američanin o nama

U »Politici« od 26-VI o. g. izišao je zanimiv razgovor dopisnika tog dnevnika sa g. Viliamom M. Bojdom, američkim senatorom iz Klivlenda (Ohajo) rođenim u Žumberku u Hrvatskoj.

Taj naš dični Amerikanin, koji je kao seosko dijete otselio u Ameriku i svojim trudom i talentom postao u velikom, tuđem svijetu vođom demokratske stranke i senatorom, dao je toliko lijepih, poučnih i stvarnih odgovora na upite dopisnika da nam više govori negoli sve svečanosti i parade što se kod nas tako često, u novije vrijeme, provode.

Prenesimo samo malo iz tog razgovora, osobito malo kaže - mnogo. Gosp pripovijeda: »Dok sam se bavio u svom hrvatskom zavičaju, pozvali su me da vidim smotru seljačke kulture, reviju kostima, šta li? ...Ali sam prvo otišao u svoje rodno seoce. A, tamo devet kućica, krovinjara, šindom pokrivenih; u njima prašina od tri palca; na sred sela gomila, ogromna gomila đubreta! I tuberkuloza! Well, rekoh, ovdje treba upoznati seosku kulturu. Što im ne kažete (vi, priređivači seljačke kulture!) da đubre bace tamo dole, ako nema gdje, neka bace u voćnjak mog oca. Pa tu, gdje je đubre, zašto ne zasade travu? A u sredini lipu i postave klupe sa strane. Sad bismo se mogli sastati tu na travi pod lipom. A lipa bi mirisala. A zar je to moguće? Seljacima nisu potrebne riječi i parole i priče. Podići u njima duh preduzimljivosti, stvaralaštva, gledanja u budućnost sa optimizmom, a ne u prošlost i sa pesimizmom. To im treba.«

»U gradu su mi rekli — nastavlja g. Bojd — djeca naša idu u školu, a Bog zna hoće li dobiti državnu platu? ...Kad bi neko rekao u Americi smijali bi mu se! Djeca treba da uče da postanu ljudi, stvaraoci, od poleta i inicijative, preduzimači, radnici, da posluže domovini....

Eto — gospodi — priređivačima seoske kulture! Da je to rekao koji Jugosloven gospodi od parada, odgovori bi mu — izdajica hrvatskog naroda! Hoće li poslušati Hrvata, koji nauči svojim trudom i marom, kako se i pojedinac i cijeli narod, a osobito seoski svijet, uzgaja i oplemenjuje.

M. P.

ZLATARIJA
G. B. VALLE - SPLIT
VLASTITA RADIONA — UTEMELJENA 1822

Za jedinstvo Slovena i sopstvenu slov. politiku

Jedinstvo Slovena neophodna i vitalna nacionalna nužda svih Slovena. Sopstvena i čista slovenska politika unutar i vani granice njihovih suverenih država, najsigurniji je jamac integriteta i suverenosti slovenskih zemalja i naroda.

U alarmantnim, teškim i mučnim aktuelnim internacionalnim evropskim i svjetskim odnosima i prilikama između naroda i država, preorijentacija naroda i država je najvitalniji njihov problem.

Ta okolnost i taj problem i te kako je od vitalnog interesa i za sve slovenske narode i države, za očuvanje njihovih samostalnih država, njihove slobode, kulture i jezika, jednom riječi: biti ili ne biti.

Za mirnodobskih vremena, kada su prilike staložene i odnosi između naroda i država normalni, bez abnormalnih i iznenadnih promjena, diplomatski odnosi su isto takvi a njihovi državnici i vođe bez umišljenih i fantastičnih ideja i planova, koji idu na štetu trećega. Svi ti odnosi se baziraju na diplomatskim relacijama, raznim političkim i ekonomskim ugovorima, pa tako isto i vojničkim, ali sve u normalnim prilikama i normalnim odnosima. Nema abnormalnosti, niti skokova, a još manje izigravanja ni napuštanja onih formi, koje su obične za svih tih odnosa u običnoj normalnoj praksi i životu, Sve teče normalno i naravno.

Danas, iako prividno živimo u prilikama neratnim, ili bolje rečeno, kad se više ratovi ne navješćuju, ali na sve strane se čuje zveket ratnog oružja, gramzenje za tuđim, nepovjerenje u svakoga, ne poštuju se ni zakoni, ni ugovori pa ni zadata riječ što je u živom protuslovlju ne samo sa mirnodopskim, već uopće sa prilikama uobičajenim odnosima između naroda i država.

Jednom riječju, nastala su nova, ili bolje rečeno abnormalna vremena u kojima najvitalniji problem nekog naroda i države jeste orijentacija, ili bolje rečeno, preorijentacija, kuda i s kim da ideš, i s kim da povežeš sudbinu svog naroda i države?

Zaista, nije lak posao niti laka odluka jer i najvještije oko, i najbolji poznavalac prilika može da i nehotice propusti ili mu izbjegne ova ili ona okolnost koja može da bude katastrofalna za njegov narod i državu za čitava stoljeća, i košta na gomile nevinih žrtava, potoke krvi i more najgorčijih suza.

Postoji mudra izreka: »Na tešku ranu jak lijek«!

Jasno je da je u ovakvim mučnim i abnormalnim prilikama potreban i jak i muževan duh i energija, eda se na tešku ranu i pogibelj stavi i u pravo vrijeme shodan lijek i očuva se stradali.

U ovakovim abnormalnim međunarodnim prilikama, u kojima jači tabači, mali narodi nemaju gotovo nikakve vrijednosti, i njihova je sudbina u neminovnoj opasnosti ili u najsrećnijem slučaju vezana o njihovoj sudbini, ili sreći zvijezdi, koju im je sudbina namijenila.

U ovakvim prilikama veliki i moćni se razgovaraju i dogovaraju poznatim i diplomatskim zakučicama i manevrima, pa kada i ti izgube svoju efektivnu vrijednost, zahvate oružja i na bojnom polju dijele svoju moć i snagu, za prevlast političku, ekonomsku i kulturno-socijalnu u svijetu. Razumije se da pri ovakvoj borbi ništa nije zlo i ništa nije sveto, u postizavanju cilja!

Šta preostaje malim narodima u ovakoj borbi i šta ih može sačuvati od sigurne pogibije i propasti?

Jedino i samo kolektivna samoodbrana i rasna solidarnost jezika, krvi

SPLIT

Više od 500 učitelja čeka unapređenje

U Primorskoj banovini ima ukupno oko 1500 učitelja, od kojih više od 500 čeka na unapređenje u višu grupu. U velikom unapređenju koje će uskoro uslijediti biće samo 53 iz Primorske banovine.

Ostavka pretsjednice Narodne ženske zadruge

Iz zdravstvenih razloga podnijela je ostavku na svoj položaj pretsjednica Narodne ženske zadruge gđa Anka Rismondo. Na čelu ove naše najaktivnije nacionalno-humanitarne institucije gđa Rismondo provela je dugi niz godina, razvijajući intenzivan rad na svim poljima današnjega društva i postignuvši ogromne uspjehe ona se sva predavala radu. Odlična kao organizatorka. taktična, neumorna u poslu, susretljiva, ljubazna, ona je svuda, gdje je dolazila, unosila pravu sigurnost, toplinu, drugarstvo i povjerenje. Zahvaljujući njenoj spremi i agilnosti Narodna ženska zadruga, ne samo što je u ovo ludo doba kada najgori dolaze do izražaja, ostala nepokolebivo vjerna jugoslovenskoj ideji, nego je vjerna toj ideji, neumorno radila u mnogim pravcima, i imala mnogo uspjeha. N. Ž. Z. povlačenjem gđe A. Rismondo sa pretsjedništva mnogo gubi, jer u današnjim prilikama teško joj je naći zamjenicu.

Dr Kamberu povraćeno 800.000 din.

Splitski bilježnik g. dr Pave Kamber u cilju podizanja turizma u Kaštelima sagradio je luksuzni hotel „Palace“ na najljepšem položaju. Zapavši u dug hotel je preuzela Dravna hipotekarna banka, koja ga je poslije prodala Savezu činov. kreditnih zadruga u Beogradu. Hipotekarna banka dobila je za hotel 800,000 dinara više nego što je iznosio dug g. dra Kambera, pa mu je sada taj višak povratila.

Proslava na dalmatinskom Kosovu

Ovogodišnji Vidovdan proslavljen je na osobito svečan način. Već rano u jutro prostrano dalmatinsko Kosovo vrvilo je od preko 10000 hodočasnika iz cijele Sjev. Dalmacije. Proslavi je prisustvovao izaslanik Nj. Vel. Kralja g. dr Radosavljević, ban dr Mirko Buić te veliki broj uglednika iz Šibenika i Splita. Na svečanoj liturgiji, na kojoj su pjevala društva »Srbadija« iz Šibenika i »Šumadija« iz Splita, o Vidovdanu govorio je episkop dr Irinej Đorđević.

Na banketu pred 300 uzvanika govorili su episkop dr Irinej i gosp. Nikola Manojlović, učitelj iz Šibenika.

Poslije podne održana je narodna veselica. Proslavi je prisustvovala i vojska kninskog garnizona sa svojom muzikom.

Govor gosp. Manojlovića donijećemo u idućem broju.

Veliki razmah prostitucije u Splitu

U posljednje vrijeme u velikim razmjerima počela je da se širi prostitucija u Splitu. Prema mišljenju policijskih organa, koji vode borbu protiv ovog društvenog zla, danas ima u Splitu oko 500 prostitutki. Ovo je ogroman broj i ova vojska prostitutka, poplavljuje neke dijelove grada u neke večernje sate, drsko se nameće po ulicama, naročito strancima. Pored ovih Split ima ćitave bataljone raznih »svirača«, „pjevačica«, »prodavačica« po raznim lokalima, koji svoj prosperitet baziraju samo na ovoj ženskoj robi.

Borbu protiv ove društvene bolesti trebalo bi organizovati na drugoj bazi, te bi uz policiju mogla da sarađuju i razna humana društva, naročito ženska. Možda bi se tako moglo postići i veći uspjeh.

Povlastice na željeznicama i parobrodima prigodom sleta u Sušaku

Prema uputstvima koje je izdao Sletski odbor, svi učesnici na III Sletu Sokolstva na Jadranu uživaće za vrijeme sletskih dana slijedeće povlastice: za vožnju željeznicom: 75 posto za članove i 50 posto za nečlanove; za vožnju parobrodima J. P. i D. P.: 66 posto za članove, 75 posto za naraštaj i djecu i 50 posto za nečlanove.

Split na dalmatinskom Kosovu

Na dalmat. Kosovo na Vidovdan uzeo je učešća veliki broj građana iz Splita i Kaštela. Pjevačko društvo Šumadija pod vodstvom svoga agilnoga pretsjednika g. Save Bilića, učestvovalo je korporativno i pjevalo na leturdiji. Isto tako učestvovao je veliki broj članova Narodne Odbrane i drugih. Narodnu žensku zadrugu zastupala je gđa F. Ćadić, učiteljica.

Diplomirala.

Na filozofskom fakultetu Ljubljanskog sveučilišta diplomirala je položivši sa vrlo dobrim ispit iz skupine romanskih jezika i književnosti gđa Branka Berger rođ. Žuljević, kći našeg sugrađanina trgovca g. Jakše Žuljevića, a unuka ugled. trgovca i posjednika g. Šime Tarle iz Šibenika. Srdačno čestitamo!

NAJBOGATIJI GURMANSKI RESTAURANT
Hotel sa moderno uređenim sobama
Zlatni Fazan - Split
IZBOR PRIMORSKIH SPECIJALITETA
Glavno sastajalište splitske i šibenske publike

Radio telegrafski kurs za trgovačku mornaricu.

održaće se od 1 oktobra unapred kod telegrafsko-signalne škole Mornarice u Šibeniku, a primiće se 12 lica iz građanstva.

Kurs traje oko 7 meseci, te je besplatan, dok za ukonačivanje, ishranu i ostalu potrebu svaki se slušalac brine o svom trošku,

Potrebite uslove za prijem natjecatelji dobiće kod Lučkih kapetanija.

Molbe potpune za prijem u kurs najdalje do 15 jula t. g. treba uputiti Direkciji pomorskog saobraćaja u Splitu.

Zborovi g. D. Ljotića.

Pretsjednik »Zbora« g. D. Ljotić održao je na Vidovdan, na dalmatinskom Kosovu, konferenciju sa većim brojem svojih pristaša. U petak 29 o. mj. održao je zbor u Murteru

ŠIBENIK

Euharističkom kongresu u Primoštenu

prisustvovao je vrlo veliki broj hodočasnika iz svih okolnih mjesta, kao i više glazba. Na kongresu, među brojnim svećenstvom, bili su i šibenski i krčki biskupi.

Proslava Vidovdana

Na Vidovdan sve državne ustanove, kao i brojna društva i privatne kuće osvanule su okićene zastavama. U jutro, u svim gradskim crkvama održan je svečani pomen palim borcima, kojemu su prisustvovale vojne i civilne vlasti, šefovi ureda i pretstavnici svih nacionalnih društava, te građanstvo.

Na večer, istog dana, održao je starješina Sokolskog društva dr Boglić u Sokolani uspjelo predavanje o značaju Vidovdana.

Ministar n. r. g. dr Marko Kožul,

naš uvaž. sugrađanin, stigao je u Šibenik i u nedjelju će kumovati zastavi sok. čete Bribir.

Sreski načelnik g. Š. Urlić,

usprkos svoje teške bolesti, redovito i požrtvovno vrši svoju službu, što je simpatično primljeno od svega građanstva, koje mu želi što skorije potpuno ozdravljenje.

Na nastojanje direktora g. Vukića

radi se na tome da se Trgovačka škola preseli u zgradu bivše Općine, jer je stara zgrada, pogotovo sada, kad se otvara prvi razred Trgovačke akademije, potpuno nedovoljna i neugledna.

Pjevačko društvo „Šumadija“

iz Splita održaće 1 jula u bašti Oficirskog Doma svoj koncerat.

Na programu su isključivo komadi slavenskih kompozitora. Ovaj veliki zbor od 58 pjevača poznat je po svojoj vrijednosti, pa se nadamo da će posjeta biti vrlo dobra. Početak u 9 s.

Završetak školske godine

U srijedu 28 o. mj. učenicima svih mjesnih škola razdijeljene su svijedodžbe. Tom prigodom održana je u gimnaziji mala proslava, na kojoj je prof. g. Jerko Grković govorio o Vidovdanu.

Konačni uspjeh učenika na gimnaziji je za 7 posto bolji od lanjskog. Od 1032 đaka 159 imaju popravni ispit, a 35 ponavljaju razred.

TUŽBE *u zemljoradničkom poslu radi zamjene dužničkih isprava - obligacija dobivaju s kod »Tipografije« H. Vitaliani, Šibeni[illegible] k*

običaja, koji ih čine srodnim jednoj rasi i jednom plemenu; jer tu im je pravo mjesto nacionalne sigurnosti i postanka.

U protivnosti rase, jezika, krvi i običaja, ne mogu nikada ni u čemu naći razumijevanja, zaštite ni pomoći već samo egoizma, hladnoće i mržnje koji udruženi skupa daju zbroj njihove smrti!

Historija čovječanstva je prepuna tih, ali i nadasve bolnih dokaza o tome, i svaki onaj narod koji ma tko ih poznaje, ali nije ih uzeo za primjer, doživi nova i teža iskušenja patnje.

Kod svih naroda, ma bili oni više kulturni, uvijek je postojao jak kult miru, slobodi i pravdi; ali nasuprot tome ima onih naroda, ma iako su na najvišem stepenu obrazovanosti kulture, svejedno im nikada ne pada s uma vječna borba, ratna odzda i ratnički duh, oko otimanja tuđega i domineranje nad slabijim, otimanje mu otmu zemlju, orobe duh, i konačno nametnu mu ono što je njihovo i učine ga sebi tuđim.

Ma iako živimo u dvadesetom stoljeću superkulture, svejedno mnogo toga nije još u redu i mnogo toga treba da se još izmijeni na svim poljima čovječanske djetalnosti, kao što će i sama geografska karta morati da pretrpi svakojake ispravke i promjene, razumije se uvijek i samo na štetu slabijega i neobijezbjeđenijega.

Svi slovenski narodi po ovim pitanjima i ovim vitalnim općenarodnim problemima, na život i smrt, imaju u svojim narodnim historijama bezbroj jakih dokumentovanih primjera o vlastitim patnjama, borbama, žrtvama i stradanju za vlastiti opstanak, slobodu, pravdu i svoje narodne države; i imperativnošću im se nameće vlastita nacionalna svijest, solidarnost i jedinstvo unutar državnih granica vlastite države i preko nje sa ostalom slovenskom braćom za jedinstvo svih slovenskih naroda i država i za vođenje jedne jedinstvene i sopstvene inostrane međunarodne politike svih slavenskih država koju treba usmjeriti sa politikom ostalih naroda i država za očuvanje svjetskog mira i dobrih odnosa, kao i za očuvanje dosadanjih kulturnih tekovina,

Val veličine svih dosadanjih dominacija moćnih i jakih, za sva stoljeća, prelazio je s naroda na narod, i u toj dominaciji se izmijeniše razni narodi izvan Evrope, a u Evropi: Grci, Rimljani, Španjolci, Francuzi i Englezi, dakle: Romani i Germani a koji su danas u žučnoj borbi, ko da zavlada i dominira u Evropi i u svijetu?

Sloveni, kao jedna kompaktna cjelina, nijesu dosada nikada bili u privilegovanom položaju, da su mogli da se bore ili nametnu svoju dominaciju u svijetu, uglavnome stoga što za svih bivših borba za dominiranje svijetom, oni bi bili u ropstvu drugih naroda i služili im kao oružje, za dominiranje svijetom i njima samima. jer su ti moćni i jaki narodi činili sve eda podjarme i oslabe slovenske narode u svakome po gledu eda se ne bi digli i pobunili, i oslobodili ispod njihova ropstva, jer jasno je, tada bi bila već propala i njihova vlast, dominantna vlast. A to bi značilo slobodu, moć i veličinu Slovena, a to oni prvi nikada nijesu htjeli dopustiti.

Međutim naravni val, koji je jači od svih ljudskih snaga, ide svojim tokom, ruši i obara sve što stvoreno neprirodnim zakonima i otvara vječne putove istine i pravde, jednake i svojstvene svima ljudima na bazi jednakosti, bratstva i slobode, koji konačno moraju pobijediti u svijetu.

Danas kao nikada Sloveni mogu i pozvani su da trezveno i muževno shvate momenat, i iskoriste sve svoje mlade i neiscrpljive narodne snage za svoju veličinu, sigurnost i mir, kao i očuvanje svojih najuzvišenijih nacionalnih svetinja, i shodno tome ulože sve te neiscrpljive blagodati U FOR-

Odnos Bugarske i Jugoslavije

Naš bratski bugarski narod, a osobito njegovi najjači prestavnici, svakom prigodom, poslije onog spasonosnog pakta o vječnom prijateljstvu između Bugarske i Jugoslavije, ističu riječju i djelima, kako nam je zajednička budućnost u jedinstvu naših duša i volji za zajedničkom saradnjom za zajedničko dobro dviju bratskih, slovenskih država — Bugarske i Jugoslavije. Poslije sastanka našeg neumrlog Ujedinitelja sa bugarskim Kraljem, pa otkad je postao pretsjednikom bugarske vlade gosp. Georgi Kjoseivanov, koji je dugo živio u Beogradu i dobro poznaje našu državu, odnosi između naša dva bratska naroda postaju od dana u dan sve dublji za dobro Jugoslovena i Bugara. U »Politici« od 26 VI o.g. ima veoma stvaran članak pod naslovom: Utisci iz sofijskih mjerodavnih krugova o odnosima Jugoslavije i Bugarske. U tim krugovima ističu se odnosi naših dvaju susjednih i bratskih država ovako: »Oba naroda uviđaju da je prijateljstvo između Jugoslavije i Bugarske jedna neophodnost. Kad je riječ o Bugarskoj i Jugoslaviji, treba jednom da se vidi, i to se vatreno podvlači, da su Bugari i Jugosloveni i istoriski i geografski srce Balkana, da bez njih nema moćnog Balkana. Mi treba jednom za svagda da znamo da su se našim sukobima drugi koristili, a mi smo sve gubili,"

U istom se članku podvlači kako se ne bi smjelo više ni da spominje među Bugarima i Jugoslovenima ono što je nekada razdvajalo jedne od drugih, te da se ne osvrćemo na tužnu prošlost, već vedro da izgrađujemo svoju budućnost, znajući dobro što nam je nekadašnja nebratska prošlost donijela.

Ovakovi zahtjevi mjerodavnih bugarskih krugova mogli bi da nas pouče da i mi, Jugosloveni, u vlastitoj kući, i ne spominjemo više naše nevolje koje nas razdvajaju i da pregnemo za bratstvom i jedinstvom nas samih u Jugoslaviji. Mi se još nadmudrujemo — jesmo li tri ili jedan narod, je li isti jezik hrvatski i srpski, koliko imamo individualnosti... itd., a naša zajednička: kulturna, socijalna i ekonomska pitanja gurnuta su skoro u pozadinu, jer je nekima najvažnija — politika razdvajanja i diobe. Dokle će tako oligarhija »torženstvovati« kod nas? M. P.

Kroz novine

»Napred za narod« beogradski polumjesečnik u rubrici »Razgovor sa čitaocem« donosi:

Sad s njegovim slučajem tjera šegu cijela zemlja. Ide smjejurija »od Triglava pa do Đevđelije". Takav junak, a takva sudbina! I Ruzvelt, i Paster, i nasljednik Nikole Pašića na duvanskim kutijama, i obljubljeni vođa na zelenim maramicama, i suncodavac i kišodavac, sve se u njemu bilo divno ovaplotilo kao neizmjerna milost Božja, podarena ovom pokoljenju.

Da sam (ne daj Bože!) ja na njegovom mjestu, ja se ne bih ljutio na cenzuru, ni na opštu policiju, ja bih se ljutio na tebe, slavna publiko. Jer ti si svemu tome kriva. Ne ljuti se što moram da ti kažem, ali da ti nisi takva, ne bi ni on, jadan, toliko zabrazdio. Ti si mu išla i na ruku i niz dlaku. Ti što si obigravala oko njega i njegovog automobila, pravila mu špalir i vikala živio! Ti što si letjela u njegovu partiju, poštovala njegove pandure, grabila se za njegovu značku i trčala u njegovu glasačku vojsku. Ti, što od 6 januara sačinjavaš živi inventar svake vladajuće partije. Ti, što si podjednakim uvjerenjem glasala i za Živkovića, i za Jevtića, i za Stojadinovića. Ti što puštaš da te partijski dilkoši vuku iz partije u partiju i što glasaš kako ti se naredi. Ti si i njega uvela u zabludu. A on, naivčina, mjesto da to shvati kao prinadležnost vlasti, shvatio kao narodno povjerenje. Pa kad se posilio i raskokodakao, on počeo da biva dosadan. Nije razumio stvar. I ti si jedva čekala da on padne, pa da mu se smiješ. Kao što si se smijala onom prije njega, i kao što ćeš se smijati svakom poslije njega, koji bude radio kao on.

JUGOSLAVENSKI LLOYD A. D.

Prije Atlantska plovidba Ivo Račić a. d. i Jugoslovensko-amrikanska plovidba a. d.

Trgovačke pruge za sve krajeve svijeta

SVE OBAVJESTI DAJE:

Uprava društva u Zagrebu:

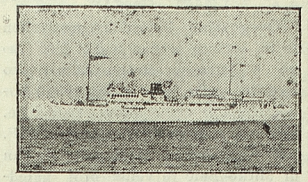
Gundulićeva ulica 3 — Telefon 32-51

i agencije:

Split, Francuska obala 2 — Telefon 32

Sušak, Tomislava ul. br. 5 — Telefon 1-08

BRZOJAVI: PLOVIDBA



„ADRIATICA"

S. A. DI NAVIGAZIONE - VENEZIA

m. l. F.sco MOROSINI. — Luksusna brza pruga Venezia-Trieste-Dalmacija. Savršena udobnost, finoća posluge, brzina prevoza.

m. l. tipa »BRIONI« i »Città di Bari:" Udobna turistička putovanja po Jadranu. — Specijalne jeftine cijene.

Agencije u svim glavnim lukama.

Zastupstvo za Šibenik: Tvrtka Giovanni CALEB

Šta se sve ne piše..

Hrv. dnevnik od 22 VI donoši ovo: »DIVLJI BRAKOVI«.

Čudne li riječi i kako krivo primijenjene!

Nađu li se dvije srodne duše, i povežu se samo svojim iskrenim osjećajima jedno uz drugo, a ne mogu taj vez bilo s kojih, a često i nepremostivih uzroka i oficijelno potvrditi, onda se njihova veza naziva — »d i v l j i m b r a k o m« Zašto?

Koliko su puta baš ovi »divlji« daleko pitomiji od onih »pitomih«. I oni rađaju djecu, a možda se nisu našli i uzeli samo zato, da si »krate čas«, već da u poštenoj i drugarskoj borbi za opstanak provode zajednički život. Dok se naprotiv, baš za muoge »pitome« brakove može reći da su rezultat kojekakvih profitlijskih kombinacija, i da še ošnivaju samo na hladnom računu.

Srodnost duža i srdaca jača je i solidnija sveza i podloga za sređen, solidan. sretan i blagoslovljen bračni život, od svakoga papira. Koga veže s a m o papir, ne veže ga ništa. A vrhovna je instancija za svakoga misaonog čovjeka — v l a s t i t a s a v j e s t

Prema tome ne postoje ni »divlji«, a ni »pitomi« brakovi, već samo sretni ili nesretni; lijepi, pa ćak i uzorni, ili nelijepi i prljavi brakovi. I to bez razlike, jesu li provedeni i na papiru, ili to nisu.

Stoji, da se t. zv. legitimni brak ako je skladan i sretan, mora pretpostaviti svakom »divljem« braku, ali je istina i to, da je svaki »divlji" brak, ako je sretan, bolji od pakla u nesretnom, i samo papirom posvećenom braku. Jer se ljudi ne smiju prosuđivati ni po riječima ni papirima, već samo po djelima.

U prosuđivanju ovog pitanja, kao i mnogih drugih, ne smijemo zaboraviti, da nam ni Bog, a niti zakoni prirode, u kojima se očituje također Božanska volja i zakon, nisu nametnuli toliko zapreka, žrtava, muke i jada, koliko smo ih nametnuli sami sebi baš mi. t. zv. misaoni ljudi, a po bezgraničnoj gluposti našoj vlastitoj.

širite N. TRIBUNU

Idu Slaveni...

Upravo ovih dana izašla je iz štampe ova knjiga, koja Vam daje pred oči jasnu sliku bliskih događaja veličanstveni nastup slavenske rase na pozornicu sveta. Posle pročitanj Vi ćete biti ponosni što pripadat golemom slavenskom rodu, koji p sili sudbine dolazi da završava celo kupno Delo Bele civilizacije.

Sadržaj: Prva žrtva Panslavizma Stalna na tom svetu samo mena jes Put kavkaske bele pasmine; Rase nacije defiluju istorijom; Sunce ravn selom i gradom: Sunce ravna našo istorijom; Hod kultura po hodu sun čanom; Germanska svetska sila n prolazu; Pad kulture grada na Za padu; Četvrti ljudski rod Satemaca Karakter Slavena; Gde je sila nega tivne rase; Slavenska država i drža vovanje; Slavenski narod se rađa o stali izrađa...; Serija sledećih ratova Kakvi su to duhovi po Evropi; Evro pu su vojske pritisnule; Minerali metali hrana mašina; Žito — glavn gorivo armade; Aduti Rusije i revo lucije; Nemci i Rusi; Slaveni u no vim integralnim ratovima; Rešen sfinga bele pasmine; Dionizijski mi sterij Slavena: Kosmički red; Simbol i karakteri rasa; Sukob rasa gledan iz astrala; Sideralne periode ratova Konačni obračun ljudi s Atlantide;..

Ova kujiga otkriva kosmički i zemaljski red u razvoju rasa i kultura i posle pregleda jasnih fizičkih i metafizičkih činilaca zaokružava u jedinstvo smisao naše civilizacije. Kao krunu svega Dela Vi vidite svoj rod na najdostojnijem mestu bogoljudskog stvaralaštva.

Gotova knjiga staje 45.— din. Naručivati možete samo izravno od pisca: **Mile Dupor, Korčula.**

„Hrvatsko pitanje"

Izašla je iz štampe brošura, dr Oskar Tartaglia — Split.

Iz sadržaja: Od Stjepana Radića osnivača Hrvatske seljačke stranke do dr Vladimira Maćeka vođe hrvatskog naroda. — Stjepan Radić je bio Jugosloven, Slaven, Sveslaven! — Nauka Stjepana Radića i ono što hoće dr Vladimir Maček! — Srbi, Hrvati i Slovenci jedan su narod! — Jugoslavenstvo nije fikcija, već stvarnost! — Dr Vladimir Maček ili ne zna ili svjesno iskrivljuje istoriju! — Jugoslavenstvo mora da pobijedi!

MIRANJU JEDINSTVA SVIH SLOVENA I SVIH SLOVENSKIH DRŽAVA, kao najsigurniji jamac i garantiju svojih sloboda i svojih suverenih država i voditi jednu jedinstvenu međunarodnu politiku, čisto slovenskog karaktera, i dovoditi je u sklad sa međunarodnom politikom svih onih naroda i država, koje žele i traže njihovo prijateljstvo, veze i saradnju, i biti jezičac na vagi, između t. zv. demokratskih država i totalitaraca, da održavanje internacionalnog ekvilibriteta za očuvanje mira i demokratskih principa u svijetu.

Eto to je onaj pravi i historijski put svih slovenskih naroda i država t. j. JEDINSTVO SLOVENA I SOPSTVENA SLOVENSKA POLITIKA!

Zato su nadležni državni faktori i činioci, kao i vođe svih slovenskih država pozvani da ovo hitno i bez oklijevanja čim prije tim spasonosnije ostvare za svoju sreću i blagostanje, kao što pravdu i mir u svijetu, i da postanu jaka i neoboriva baza u ravnoteži ambicioznih težnja onih naroda da na bazi dominacije sa ostalima učine teškim i opasnim opstanak svim drugim narodima.

Jedino i samo će tada nestati te antihumane utakmice u svijetu, kada bude postojala takva sveslovenska miroljubiva protuteža u internacionalnim odnosima u svijetu, i razumije se vladati pravda, jednakost i snošljivost među narodima i državama.

MISIJA SLOVENSKIH NARODA JESTE MIROLJUBIVA, I SVA NJIHOVA HISTORIJA, KNJIŽEVNOST I KULTURA O TOME DAJU NEIZBRISIVIH DOKAZA I PRIMJERA. Za slovenstvo je od primarne važnosti mir i miroljubivost unutar i izvan njihovih državnih granica, a kao uslov toga da ne dopuštaja nikome miješanje u svoja interna pitanja, prema onom velikom i briljantnom načelu: »MOJA KUĆICA MOJA SLOBODICA!" Za slovenstvo može da bude sporedno, da li će »demokracija« ili totalitarci imati upliv raznih sfera u svjetskoj utakmici. Kao što je za slovenstvo sporedno i to ko će s njima sarađivati na miru, pravdi i međunarodnoj snošljivosti u svijetu. Za slovenstvo je prvotan i glavan mir, pravda i internacionalna snošljivost.

Slovenstvo hoće i želi mir na sve strane, sa svim narodima, smatrajući ih svih ljudskim bićima, kojima pripada jednako pravo na život, slobodu i samoodržanje. Slovenstvo hoće i želi da sa svim svojim susjedima ima najsigurnije saveze o prijateljstvu, kao i odnose ekonomsko-socijalnog karaktera i slično, kao bazu mirnog i sigurnog međunarodnog progresa i razvoja na bazi slobodne utakmice u izmjeni dobara.

Zato JEDINSTVO SLOVENSKIH NARODA I DRŽAVA NIJE SAMO NJIHOVA NARODNOSNA I VITALNA POTREBA, VEĆ JE TO IMPERATIVNA NUŽDA DANAŠNJIH INTERNACIONALNIH PRILIKA ZA OČUVANJE SVJETSKOG MIRA.

Jedinstvo i solidarnost slovenskih naroda i država će ne samo iskreno pozdraviti svi Sloveni, već i svi ostali narodi, znajući da u tome jeste najsigurnija podloga njihove sigurnosti u osiguravanju svjetskog mira, pravde i snošljivosti među narodima.

DVANAESTI JE ČAS ZA PROVOĐENJE U DJELO JEDINSTVA SLOVENA I SOPSTVENE SLOVENSKE POLITIKE.

Marko P. Biskupović

ANTOFOGASTA

Primorska Centrala proizvođačkih i potrošnih zadruga

Mjesna zadruga za poljopr. kredit

Transportno-konzumna zadruga

Proizvođačko-potrošna zadruga

SPLIT

Tisak i vlasnik: „TIPOGRAFIJA" štamparsko novinsko i knjižarski zavod, za tiskarni uredništvo odgovara: direktor Hamilkar Vitaliani, Šibenik